

Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Tekniğinde Maliyet Sürücülerinin Analitik Hiyerarşi Prosesi ile Belirlenmesi: Bir Uygulama

(Determining Cost Drivers in Activity Based Costing with Analytical Hierarchy Process: A Case Study)

Mehmet ÖZÇALICI^a Ahmet KAYA^b

^aKilis 7 Aralık Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Kilis, Türkiye.

mozcalici@gmail.com

^bAkdeniz Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, Antalya, Türkiye. ahmetkaya@akdeniz.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
<p>Anahtar Kelimeler: Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Analitik Hiyerarşi Prosesi Maliyet Dağıtımı</p> <p>Gönderilme Tarihi 10 Eylül 2019 Revizyon Tarihi 25 Kasım 2019 Kabul Tarihi 10 Aralık 2019</p> <p>Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi</p>	<p>Amaç – Bu çalışmanın amacı, birim mamul maliyetinin daha doğru hesaplanmasını sağlayabilecek Analitik Hiyerarşi Prosesi temelli Faaliyet Tabanlı Maliyetleme sistemini kurmak ve faaliyet sürücülerinde toplanan giderlerin faaliyetlere ve mamullere doğru bir şekilde dağıtılmasını sağlamaktır.</p> <p>Yöntem – Bu çalışmada; maliyetlerin dağıtılmasında kullanılacak sürücüler, Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yardımıyla belirlenmiştir. Bu amaçla; beş farklı uzman, dağıtım anahtarlarını belirlemek için değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Değerlendirmeler arasındaki uzlaş, geometrik ortalama yardımıyla sağlanmıştır.</p> <p>Bulgular – Elde edilen sonuçlar işletmenin hâlihazırda uyguladığı geleneksel maliyet sistemi sonuçları ile karşılaştırılmıştır. FTM-AHP tekniği ile hesaplanan birim maliyetler ile işletmenin kullandığı geleneksel yöntemle göre hesaplanan birim maliyetler arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.</p> <p>Tartışma – Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, mamullere ilişkin birim maliyetleri doğru bir biçimde hesaplamak isteyen işletmeler için büyük önem arz etmekle birlikte geleneksel yöntemler kullanılarak hesaplanan birim mamul maliyetlerin yetersizliğini de ortaya koymaktadır. Birim mamul maliyetlerini belirlemek için bu çalışmada kullanılan FTM-AHP entegre yönteminin işletmeler tarafından kolaylıkla uygulanabileceği ve işletmelere rekabet avantajı sağlamada etkili olabileceği belirlenmiştir.</p>
ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p>Keywords: Activity Based Costing Analytical Hierarchy Process Cost Allocation</p> <p>Received 10 September 2019 Revised 25 November 2019 Accepted 10 December 2019</p> <p>Article Classification: Research Article</p>	<p>Purpose – The aim of this study is to establish the Activity Based Costing system based on the Analytical Hierarchy Process, which could provide a more accurate calculation of the unit product cost, and to ensure that the expenses collected in the activity drivers are distributed to the activities and the products correctly.</p> <p>Design/methodology/approach – In this study, the drivers to be used in the distribution of costs were determined with the help of Analytic Hierarchy Process (AHP). For this purpose, five different experts made evaluations to determine the allocation keys. The agreement between the evaluations was achieved with the help of the geometric mean.</p> <p>Findings – The results obtained were compared with the results of the traditional cost system that the enterprise has already implemented. It has been determined that there are differences between the unit costs calculated with ABC-AHP technique and the traditional method used by the enterprise.</p> <p>Discussion – The findings obtained from the study are of great importance for the enterprises which want to calculate the unit costs related to the products correctly, but they also show the insufficiency of the unit manufactured costs calculated using traditional methods. It has been determined that the ABC-AHP integrated method used in this study to determine unit product costs can be easily used by enterprises and can give competitive advantage to enterprises.</p>

Önerilen Atf/ Suggested Citation

Özçalıcı, M., Kaya, A. (2019) Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Tekniğinde Maliyet Sürücülerinin Analitik Hiyerarşi Prosesi ile Belirlenmesi: Bir Uygulama, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (4), 3035-3050